
Politické rozhodování – shrnutí specializované mapy

Klíčová slova:

Governance – teoretický koncept popisující změny ve vládnutí a politickém rozhodování, v principu jde o zapojení dalších aktérů (občané, neziskový sektor, firmy apod.) do politického rozhodování.

Finanční decentralizace – posílení finanční nezávislosti samospráv (obcí a krajů) x **Funkční decentralizace** – dána zákonem, jedná se o přesun vybraných kompetencí (výkonu veřejné správy) z vyšší administrativní úrovně (např. z úrovně ministerstev) na nižší jednotky – kraje a obce.

Zastupitelská demokracie – demokratická forma vlády, ve které občané ve volbách volí své politické zástupce, kteří následně tvoří a realizují danou politiku (např. navrhují a schvalují zákony).

Přímá demokracie – demokratická forma vlády, kdy je vůle lidu přímo přenášena do procesu politického rozhodování, v praxi se to projevuje např. častějším využíváním referend, kdy občané přímo rozhodují o vybraných politikách.

Rozpočtové určení daní – vyplývá ze zákona č. 243/2000 Sb., určuje způsoby přerozdělení financí z vybraných celostátně vybíraných daní mezi příslušné příjemce, kterými jsou např. obce a kraje, jedná se klíčový nástroj financování samospráv (obcí) v Česku.

Místní referenda – referendum (místní lidové hlasování) o záležitostech v samostatné působnosti obce, jeden z nástrojů přímé demokracie.

Participativní formy vládnutí – různé způsoby zapojení dalších aktérů (občanů, organizací občanské společnosti, soukromého a neziskového sektoru) do politického rozhodování.

Shrnutí mapového listu:

Mapa shrnuje poznatky o různých aspektech lokální demokracie a ukazuje vybrané možnosti zapojení občanů do politického rozhodování (vládnutí) na lokální a regionální úrovni v Česku.

Místní referenda zobrazená v mapě jsou vázána ke konkrétní obci a členěna dle tematického zaměření. Volební účast je sledována na úrovni okresů v Česku a ekvivalentů v Polsku („powiat“), Rakousku („Bezirke“) a Slovensku („okres“).

Ukazatel lokální demokracie v zemích EU je složen ze dvou údajů: a) podíl daňových příjmů; b) Index lokální demokracie, který v sobě zahrnuje počet administrativních úrovní; průměrnou populační velikost obce; participaci občanů; koordinační roli vlády; a výdaje na lokální a regionální úrovni.

Autoři specializované mapy: Lenka Hellebrandová, Václav Jaroš, Petr Svoboda
